

Konferencja dofinansowana przez:

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-PÖLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

FUNDACJA WSPÓLPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ

**Program Operacyjny
„Obserwatorium Kultury”
Ministerstwa Kultury**

**UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNAŃU**

**12 Konferencja Grupy Roboczej Polskich i Niemieckich
Historyków Sztuki i Konserwatorów Zabytków**

**12. Tagung des Arbeitskreises deutscher und polnischer
Kunsthistoriker und Denkmalpfleger**

Program / Programm

**Majątki ziemskie na obszarze wspólnego dziedzictwa
polsko-niemieckiego - problemy rozwoju, degradacji i konserwacji**

**Landgüter in den Regionen des gemeinsamen Kulturerbes
von Deutschen und Polen - Entstehung, Verfall und Bewahrung**

Będlewo 30.09. - 4.10. 2005

**Honorowy patronat nad konferencją sprawują /
Die Tagung findet statt unter der Schirmherrschaft von:**

**Pan Waldemar Dąbrowski
Minister Kultury**

**Pan Józef Pilarczyk
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi**

**Pan Stefan Mikołajczak
Marszałek Województwa Wielkopolskiego**

**Pan Andrzej Nowakowski
Wojewoda Wielkopolski**

Organizatorzy / Organisatoren:

Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu

Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Fundacja Ochrony Dziedzictwa Kultury Wsi i Rolnictwa w Szreniawie

Miejsce obrad / Tagungsort:

Pałac w Będlewie, Ośrodek Konferencyjny Instytutu Matematyki PAN

PIĄTEK / FREITAG 30.09.2005r.

Przyjazd uczestników do hotelu
Ankunft der Teilnehmer im Hotel

Od / ab 18:00 Biuro konferencji w hotelu / Tagungsbüro im Hotel

SOBOTA / SAMSTAG 01.10.2005r.:

9:00-9:30 Powitanie i otwarcie konferencji / Begrüßung und Eröffnung der
Tagung

*Zagadnienia rozwoju i funkcji majątków ziemskich między Łabą i Dźwiną od
XVI do XX wieku: Regiony i powiązania międzyregionalne. Cz. I. /
Entwicklung und Funktion der Landgüter zwischen Elbe und Düna vom 16.
bis 20. Jahrhundert: Regionen und überregionale Verbindungen. I. Teil*
(Sektionsleitung / Przewodniczący Sekcji: Prof. Dr. Dethard von Winterfeld, Mainz)

9:40 Guido Hinterkeuser (Berlin):
Pomiędzy polityką, ekonomią i reprezentacją. O wpływie Berlina na duże
założenia dworskie pruskiej szlachty (Dohna, Dönhoff, Finckenstein) /
Zwischen Politik, Ökonomie und Repräsentation – Berlin und die großen
Schlösser des preußischen Adels (Dohna, Dönhoff, Finckenstein)

10:05 Markus Jäger (Berlin):
Pałace i dwory Nowej Marchii. Przegląd rozwoju od XVI do XX wieku.
/ Schlösser und Herrenhäuser der Neumark. Ein Überblick über die
Entwicklung vom 16. bis 20. Jahrhundert

10:30 Dyskusja/Diskussion & Przerwa/Pause

11:10 Carsten Liesenberg (Rostock):
Majątki ziemskie i folwarki na terenach kolonizowanych w XVIII w. –
przykłady z dorzecza Odry / Landgüter und Vorwerke in einem
Kolonisationsgebiet des 18. Jahrhunderts – Beispiele aus dem Oderbruch

11:35 Grażyna Kodym-Kozaczko (Poznań):

Wzorce kształtowania przestrzeni gospodarczej wielkopolskich zespołów rezydencjonalno-folwarcznych w XIX wieku / Patterns of shaping farm landscape in Wielkopolska manorial and grange complexes in the XIX C

12:00 Dyskusja/Diskussion & Przerwa obiadowa / Mittagspause

A 245

Zagadnienia rozwoju i funkcji majątków ziemskich między Łabą i Dźwiną od XVI do XX wieku: Regiony i powiązania międzyregionalne. Cz. II / Entwicklung und Funktion der Landgüter zwischen Elbe und Düna vom 16. bis 20. Jahrhundert: Regionen und überregionale Verbindungen. II. Teil (Sektionsleitung / Przewodniczący Sekcji: Dr. Jarosław Jarzewicz)

13:40 Elke Onnen (Schwerin):

Od Renu do Rygi... . Zależenia dworskie architekta Paula Korffa (1875-1945) / Vom Rhein bis Riga... . Gutsanlagen des Architekten Paul Korff (1875-1945)

14:05 Małgorzata Omilanowska (Warszawa):

Dziela Waltera Gropiusa na Pomorzu / Die Werke von Walter Gropius in Pommern

14:30 Azra Celasun (Berlin):

Pałace i dwory Eduarda Knoblauch w dawnych prowincjach wschodnich Królestwa Pruskiego / Eduard Knoblauchs Herrrensitze in den ehem. preußischen Ostprovinzen

14:55 Dyskusja/Diskussion & Przerwa/Pause

Zagadnienia rozwoju i funkcji majątków ziemskich między Łabą i Dźwiną od XVI do XX wieku: Aspekty badawcze zespołów pojedynczych / Entwicklung und Funktion der Landgüter zwischen Elbe und Düna vom 16. bis 20. Jahrhundert: Fallbeispiele (Sektionsleitung / Przewodnicząca Sekcji: Prof. dr. Ewa Chojecka, Katowice)

15:40 Łucja Gajda (Leszno):

Zmiany w układzie przestrzennym i zabudowie założenia zamkowego w Sycowie od XVIII do XX w. / Die Änderungen in der Raumstruktur und Bebauung der Schlossanlage Groß Wartenberg (Syców) vom 18. bis zum 20. Jahrhundert

16:05 Tomasz Torbus (Lipsk/Wrocław):

Galeriowe spichlerze XVII i XVIII w. Historia, geneza formy, ochrona / Holzspeicher mit Laubengängen aus dem 17. und 18. Jahrhundert in Polen-Litauen – Genese und Probleme der Erhaltung

16:25 Dyskusja/Diskussion & Przerwa/Pause

17:00 Gert Gröning, Uwe Schneider (Berlin):

Majątek Radaczewo (Reinbach), Pomorze: wpływy gospodarki rolnej i leśnej w modelowym majątku w pierwszej połowie XIX wieku. / Gut Reichenbach (Radaczewo), Pommern: Land- und forstwirtschaftliche Einflüsse in der modellhaften Bewirtschaftung einer Gutsanlage der ersten Hälfte des 19. Jahrhunderts

17:25 Stefan Dyroff (Frankfurt/Oder):

Działalność budowlana Królewskiej Pruskiej Komisji Osadniczej dla Poznańskiego i Prus Zachodnich na przykładzie majątku Rojewo. / Die bauliche Tätigkeit der Königlich-Preußischen Ansiedlungskommission für Posen und Westpreußen am Beispiel des Gutsbezirks Rojewo

17:50 Janusz L. Dobesz (Wrocław):

Założenie rezydencjonalne z folwarkiem i ogrodem w Kopicach. / Die Schlossanlage Koppitz (Kopice) mit Vorwerk und Park

18:10 Dyskusja/Diskussion & Przerwa/Pause

Odczyt Wieczorny / Abendvortrag

19:00 Jan Skuratowicz (Poznań):

Polskie rezydencje na Kresach Wschodnich. Utracone europejskie dobra kultury / Adelsresidenzen in den ehemaligen polnischen Ostgebieten – verlorenes europäisches Kulturgut

2000

NIEDZIELA / SONNTAG 02.10.2005r.

Problemy konserwatorskie w okresie międzywojennym / Denkmalpflegerische Probleme der Zwischenkriegszeit
(Sektionsleitung / Przewodniczący Sekcji: Lorenz Frank, Mainz)

8:30 Grzegorz Grajewski (Wrocław):
Schylek epoki, czyli o problemach Konserwatora Zabytków Prowincji Dolnośląskiej z ochroną pałaców i siedzib / Das Ende einer Epoche – Probleme des Konservators der Provinz Niederschlesien beim Schutz von Schlössern und Landgütern

8:55 Jan Salm (Łódź):
Odbudowa założeń dworskich w Prusach Wschodnich po I wojnie światowej / Der Wiederaufbau der Gutshäuser in Ostpreußen nach dem Ersten Weltkrieg

9:20 Barbara Ochendowska-Grzelak (Szczecin):
Pałace i dwory pomorskie w inwentarzach zabytków wydawanych do 1939 r. / Pommersche Schlösser und Herrenhäuser in den bis 1939 erschienenen Denkmalinventären

9:35 Dyskusja / Diskussion

Wycieczka / Exkursion

10:00 Gołuchów- Dobrzyca - Racot

Prezentacja książek / Buchpräsentation

19:30 (Sektionsleitung / Przewodniczący Sekcji: Dr Michał Woźniak, Toruń)

PONIEDZIAŁEK / MONTAG 03.10.2005r.

Postawy wobec dziedzictwa majątków ziemskich po 1945 r. / Der Umgang mit dem Erbe der Landgüter nach 1945.
(Sektionsleitung / Przewodniczący Sekcji: Ulrich Schaaf, Oldenburg)

9:00 Herle Forbrich (Berlin):
Dwory jako miejsca transformacji i wspomnień (1945–1990) Niemcy i Polska / Herrenhäuser zwischen Transformation und Erinnerung (1945–1990) Deutschland und Polen

9:25 Beata Halicka (Frankfurt/Oder):
Majątki ziemskie powiatu Krosno Odrzańskie przed 1945 r. i ich los w socjalistycznej Polsce / Landgüter des Kreises Crossen an der Oder / Krosno Odrzańskie vor 1945 und ihr Schicksal im sozialistischen Polen

9:50 Dobromiła Rzycka (Toruń):
Losy zbiorów artystycznych polskich rodzin ziemiańskich na Pomorzu w czasie i po II wojnie światowej / The history of artistic collections of Polish gentry in Pomerania during and after the Second World War

10:15 Dyskusja/Diskussion & Przerwa/Pause

Problemy konserwatorskie dzisiaj. Cz.I/Aktuelle Probleme der Denkmalpflege. I. Teil.

(Sektionsleitung / Przewodniczący Sekcji: Prof. dr Andrzej Tomaszewski, Warszawa)

11:10 Georg Frank (Berlin):
Paretz, zamek i wieś - aktualne problemy konserwatorskie / Paretz, Schloss und Dorf – Aktuelle Denkmalpflegerische Probleme

11:25 Paweł Filipowicz, Zbigniew Lechowicz, Włodzimierz Witkowski (Łódź):
Pocztowy pałac królewski w Kutnie – jego znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, zarys problematyki badawczej i konserwatorskiej / The Postal Royal Palace in Kutno - Its Importance for the Cultural Heritage, an Outline of Research and Conservation Problems

11:50 Ewa Stanecka (Szczecin):
Majątki pomorskie - stan zachowania, problemy konserwatorskie i perspektywy / Westpommersche Landgüter – Zustand, denkmalpflegerische Probleme und Perspektiven

12:10 Aleksander Starzyński (Poznań):
Majątki wielkopolskie – stan zachowania, problemy konserwatorskie i perspektywy / Großpolnische Landgüter – Zustand, denkmalpflegerische Probleme und Perspektiven

12:30 Maria Andrzejewska (Szreniawa):
Stan ewidencji zespołów rezydencjonalno-folwarcznych na terenie Polski / Stand der Bestandsaufnahme von Residenz- und Vorwerksanlagen auf dem Gebiet Polens

12:45 Dyskusja/Diskussion & Przerwa obiadowa / Mittagspause

Problemy konserwatorskie dzisiaj. Cz.II/Aktuelle Probleme der Denkmalpflege. II. Teil.

(Sektionsleitung / Przewodnicząca Sekcji: Dr. Irma Kozina, Katowice)

14:30 Anna Majdecka-Strzeżek (Warszawa):

Problemy ochrony zespołów dworsko-parkowo-folwarcznych i możliwości adaptacji dla potrzeb współczesnych na terenie Warmii i Mazur./ Schutzprobleme der Gutsanlage und Adaptierungsmöglichkeiten für zeitgenössische Notwendigkeiten im Gebiet Ostpreussen

14:50 Ewa Matyjewicz (Berlin):

Historyczne założenia ogrodowe na Dolnym Śląsku – problemy związane z zabezpieczeniem i konserwacją / Historische Parkanlagen niederschlesischer Landgüter – Probleme der Sicherung und Erhaltung

15:10 Maria Żuk-Piotrowska (Poznań):

Mierzęcín – próba rewitalizacji i zmiany funkcji dawnego zespołu pałacowo-folwarcznego / Revitalization of palace Mierzęcín. Difficulties and troubles

15:30 Anna Szybowicz (Bydgoszcz):

Dobra w Żurawi – próba ocalenia od zapomnienia / Das Landgut Żurawia (Kranichshöhe) – Versuch einer Rettung vor dem Vergessen

15:50 Ramona Simone Dornbusch (Frankfurt/Oder):

Przemiana domeny Wollup od folwarku biskupiego poprzez królewską siedzibę myśliwską do reprezentacyjnego majątku ziemskiego / Der Wandel der Domäne Wollup vom bischöflichen Vorwerk über den königlichen Jagdsitz zum repräsentativen Landgut

16:05 Dyskusja/Diskussion & Przerwa/Pause

Gięlda informacyjna / Informationsbörse

(Sektionsleitung / Przewodniczący Sekcji: Dr. Beate Störtkuhl, Oldenburg)

17:15 Barbara Bielini-Kopeć (Zielona Góra):

Sanatorium w Trzebiechowie. Fundacja rodziny von Reuss zrealizowana przez nieznanego architekta Maxa Schündlera i uznanego artystę Henry'ego van de Velde / Das Sanatorium (bzw. Patientenhaus) in Trebschen / Trzebiechów. Die Stiftung der Familie von Reuß, ausgeführt durch einen unbekanntem Architekten Max Schündler und den anerkannten Künstler Henry van de Velde

17:30 Maritta Iseler (Berlin):

Formy renesansowe w I poł. XVI wieku na Górnych Łużycach na przykładzie miasta Görlitz / Renaissanceformen in der ersten Hälfte des 16. Jahrhunderts in der Oberlausitz am Beispiel der Stadt Görlitz

17:45 Katja Bernhardt (Berlin):

Czy istniała gdańska szkoła architektoniczna? Wykształcenie architektów i teoria architektoniczna w Wyższej Szkole Technicznej w Gdańsku w latach 1904-1945/Gab es eine Danziger Architekturschule? Die Architekturausbildung und die Architekturtheorie an der Technischen Hochschule Danzig 1904-1945

18:00 Emil-Heinrich Ansgar Sneathlage (Wien):

„luxta formam moderni saeculi“. Austriackie, czeskie i morawskie wzorce Katedry Św. Grzegorza we Lwowie / „luxta formam moderni saeculi“. Österreichische, böhmische und mährische Vorbilder der Lemberger St.-Georgs-Kathedrale

18:15 Dietmar Popp (Marburg):

Zbiór grafik Haselbacha / Die Grafik-Sammlung Haselbach

18:30 Christofer Herrmann (Olsztyn):

Ferdinand von Quast. Początki ochrony zabytków w Prusach i na Warmii. Polsko-Niemiecka wystawa w 2006/2007 r. / Ferdinand von Quast. Frühe Denkmalpflege in Preußen und Ermland. Eine deutsch-polnische Ausstellung 2006/2007

18:45 Dyskusja zamykająca / Abschließende Diskussion